

J A A R S T U K K E N 2 0 2 0

DE PARAGRAFEN

1 Lokale heffingen

ALGEMEEN

Overeenkomstig artikel 26 BBV verantwoorden we in deze paragraaf wat we in de paragraaf Lokale heffingen bij de begroting hebben opgenomen.

KOSTENDEKKENDHEID VAN DE HEFFINGEN

In onderstaande tabellen staat inzichtelijk welk percentage kostendekkendheid in de bijgestelde begroting was geraamd en in de rekening is gerealiseerd.

Tabel kostendekkendheid product afvalverwijdering

Bedrag in €	Primitieve begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Rekening 2020
Lasten	10.707.153	10.480.306	10.602.900
Btw	1.151.101	1.151.101	1.151.101
Overhead	1.319.353	1.668.634	1.668.634
Totaal lasten	13.177.607	13.300.041	13.422.635
Baten	13.009.697	12.786.444	12.977.923
Saldo	167.910	513.597	444.712
Corona effect (dekking algemene reserve)	-	-345.687	-345.687
Onttrekking voorziening afvalstoffenheffing	-167.910	-167.910	-99.025
Dotatie voorziening afvalstoffenheffing	-	-	-
Kostendekkendheid	-	-	-
Kostendekkendheid in %	100%	100%	100%

In de berekening van het tarief afvalstoffenheffing hielden we rekening met € 1,2 miljoen extra dekking door btw die we aan inwoners doorrekenen. De mutatie van de overhead is toegelicht in de eerste bestuursrapportage. In 2019 was € 250.324 beschikbaar in de voorziening afvalstoffenheffing. Hiervan is in 2020 € 167.910 onttrokken voor het tarief afvalstoffenheffing 2020. Door een positief resultaat over 2020 van € 68.885 is de onttrekking aan de voorziening per saldo € 99.025. Van het saldo van de voorziening ultimo 2020 (€ 151.299) is € 82.414 betrokken bij de tariefstelling van de afvalstoffenheffing 2021 en € 68.885 wordt in de voorziening aangehouden om mogelijke tegenvallers binnen afvalbeheer, zoals de marktwerking op de tarieven van de diverse afvalstromen, op te kunnen vangen. Het tarief van de afvalstoffenheffing 2020 is volledig kostendekkend.

Tabel kostendekkendheid product riolering

Bedrag in €	Primitieve begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Rekening 2020
Lasten	6.049.058	5.648.062	5.465.413
Btw	720.104	720.104	720.104
Overhead	751.374	1.152.370	1.152.370
Totaal lasten	7.520.536	7.520.536	7.337.887
Baten	7.408.155	7.408.155	7.339.294
Saldo	112.381	112.381	-1.407
Onttrekking voorziening gemeentelijke watertaken	-112.381	-112.381	-
Dotatie voorziening gemeentelijke watertaken	-	-	1.407

Bedrag in €	Primitieve begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Rekening 2020
Kostendekkendheid	-	-	-
Kostendekkendheid in %	100%	100%	100%

In de berekening van het tarief rioolheffing hielden we rekening met € 0,7 miljoen extra dekking door btw die we aan inwoners doorrekenen. De mutatie van de overhead is toegelicht in de eerste bestuursrapportage. In 2019 was € 2.191.318 beschikbaar in de voorziening gemeentelijke watertaken. Als gevolg van doorgeschoven werkzaamheden is in 2020 per saldo € 1.407 gedoteerd aan de voorziening gemeentelijke watertaken. Het saldo van de voorziening bedraagt ultimo 2020 € 2.192.726. Het tarief van de rioolheffing 2020 is volledig kostendekkend.

Tabel overige producten inzake kostendekkendheid

Bedrag in € 1.000	Primitieve begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Rekening 2020
<u>Leges Omgevingsvergunningen</u>			
Lasten	2.060	2.120	2.053
Baten	2.095	2.464	2.705
Saldo	-35	-344	-651
Kostendekkendheid in %	101	116	131
<u>Leges Burgerzaken</u>			
Lasten	2.901	3.015	2.929
Baten	864	887	1.014
Saldo	2.037	2.128	1.915
Kostendekkendheid in %	30	29	35
<u>Leges Begraafplaatsen</u>			
Lasten	589	684	658
Baten	618	500	486
Saldo	-29	185	171
Kostendekkendheid in %	105	73	74
<u>Leges Markten</u>			
Lasten	165	182	170
Baten	126	75	62
Saldo	39	108	108
Kostendekkendheid in %	76	41	37

Gerealiseerde aantallen beïnvloeden voor de meeste legessoorten het percentage kostendekkendheid. Die zijn variabel en niet altijd goed vooraf in te schatten. De lasten betreffen voornamelijk personeel en zijn minder variabel.

DE GERAAMDE INKOMSTEN

Tabel baten met betrekking tot de lokale heffingen

Soort	Raming 2020 voor wijziging	Raming 2020 na wijziging	Werkelijk 2020
Onroerende zaakbelasting (OZB):			
- gebruikers (alleen bedrijven)	2.046.959	2.046.959	2.026.837
- eigenaren	11.725.775	11.725.775	11.777.149

Soort	Raming 2020 voor wijziging	Raming 2020 na wijziging	Werkelijk 2020
Belasting op roerende woon- en verblijfsruimten (RWB)	11.658	11.658	14.183
Afvalstoffenheffing	11.775.754	11.775.754	11.806.609
Reinigingsrecht	80.000	80.000	82.190
Rioolheffing	7.253.079	7.253.079	7.286.845
Parkeerbelastingen	3.410.488	2.033.655	2.418.986
Precariobelasting	204.294	54.294	0
Hondenbelasting	411.784	411.784	414.937
Reclamebelasting	150.000	118.000	89.800
Toeristenbelasting	50.000	50.000	55.195*
Bedrijveninvesteringszones (BIZ)	83.425	83.425	52.528
Totaal lokale heffingen	37.203.216	35.644.383	36.115.059

*De vermelde gerealiseerde opbrengst heeft betrekking op het jaar 2019. Bij toeristenbelasting is de hoogte van de verschuldigde toeristenbelasting altijd pas bekend na afloop van het kalenderjaar. De heffing en de invordering van de toeristenbelasting 2020 vindt daarom plaats in 2021.

BELEID TEN AANZIEN VAN LOKALE HEFFINGEN

De heffing en inning hebben plaatsgevonden overeenkomstig het vastgestelde beleid.

Parkeerbelastingen

In 2020 zijn er 6694 naheffingsaanslagen opgelegd omdat op het moment van de controle er geen of onvoldoende parkeergeld betaald was. Er zijn 1068 bezwaarschriften ingediend waarvan in 72% van de gevallen het bezwaar gegrond is verklaard. Met name de bezwaren waarbij parkeergeld betaald is met behulp van de smartphone leidt in de meeste gevallen tot toekenning van de bezwaarschriften. Achteraf blijkt dan parkeergeld te zijn betaald, maar heeft de parkeerder een vergissing gemaakt bij het aanmelden van het juiste kenteken met de smartphone bij één van de belproviders. Jurisprudentie van de belastingrechter wijst uit dat in die situaties het bezwaar moet worden toegekend omdat parkeerbelasting betaald is.

Precariobelasting

Over 2020 zijn er in verband met COVID-19 geen aanslagen precariobelasting opgelegd.

Hondenbelasting

In juli 2020 is de jaarlijkse huis-aan-huis controle uitgevoerd voor de hondenbelasting. Deze jaarlijkse controle wordt over 1/3 deel van de gemeente uitgevoerd. De hercontrole heeft in totaal 369 nieuwe aanmeldingen voor de hondenbelasting opgeleverd.

Bedrijveninvesteringszones (BIZ)

Eind 2019 heeft er een draagvlakonderzoek plaatsgevonden onder de ondernemers in de binnenstad voor het invoeren van een BIZ Binnenstad met ingang van 2020. Na het tellen van de stemmen bleek er onvoldoende draagvlak te zijn onder de ondernemers. Als gevolg hiervan bleef de reclamebelasting voor de ondernemers van de binnenstad van kracht. De opbrengst reclamebelasting wordt na aftrek van de door de gemeente gemaakte perceptiekosten overgemaakt naar de Stichting Binnenstad Ondernemersfonds Purmerend (BOF). BOF organiseert activiteiten in het centrumgebied met als doel klanten te verleiden, het verblijf in de historische binnenstad te

verlengen en te intensiveren. Het college heeft op verzoek van het bestuur van de Stichting BOF in verband met COVID-19 het eerste kwartaal 2020 niet in rekening gebracht bij de ondernemers.

Bezwaarschriften tegen de hoogte van de WOZ waarden

In 2020 zijn in totaal 1014 bezwaarschriften (dossiers) ingediend naar aanleiding van de jaarlijkse herwaardering van de woningen en de niet woningen. In 2019 waren er 1039 bezwaarschriften ingediend. In 2019 is in 33% van de gevallen de WOZ waarde verlaagd. In 2020 is in 32% van de gevallen de WOZ waarde verlaagd.

Tabel kwijtscheldingen

Omschrijving	Afvalstoffenheffing		Rioolrecht (gebruik)		Totaal
	aantal	bedrag	aantal	bedrag	verleend
Automatische kwijtschelding 2019	1.728	556.398	1.728	110.335	666.733
Automatische kwijtschelding 2020	1.758	572.827	1.758	121.452	694.279
kwijtschelding op verzoek 2019	666	199.039	666	39.533	238.572
Kwijtschelding op verzoek 2020	476	146.838	476	31.146	177.984
Totaal 2019	2.394	739.864	2.394	146.775	886.639
Totaal 2020	2.234	719.665	2.234	152.598	872.263

Oninbare posten

Jaarlijks vindt er een onderzoek plaats van alle openstaande vorderingen. De mate van verhaalbaarheid is onderzocht. De redenen dat opgelegde aanslagen oninbaar worden verklaard zijn bijvoorbeeld dat burgers verhuizen zonder een nieuw adres door te geven. Ook maken burgers gebruik van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WNSP). Bij bedrijven gaat het vaak om faillissementen. De controle heeft geleid tot een voorstel om € 172.503 af te boeken als oninbaar van nog openstaande belastingbedragen. Het percentage oninbaar bedraagt hierdoor 0,53% .

2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

DOELSTELLING

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om niet begrote kosten te dekken. Door de beschikbaarheid van weerstandsvermogen hoeven we bij een financiële tegenvaller in de begrotingsuitvoering niet direct tot een bezuiniging over te gaan. We maken onderscheid tussen incidenteel en structureel weerstandsvermogen. Het eerste is bedoeld voor éénmalige tegenvallers en het tweede voor structurele tegenvallers.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

A. De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

B. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

OMVANG WEERSTANDSCAPACITEIT

Tot de weerstandscapaciteit rekenen we de algemene reserve, stille reserves en de onbenutte belastingcapaciteit. In onderstaand overzicht worden de afzonderlijke onderdelen beschreven. Hierbij staat aangegeven of en voor hoeveel deze onderdelen bijdragen aan de beschikbare weerstandscapaciteit.

Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit (bedragen maal € 1.000)

Onderdeel/Omvang/Duiding	Telt mee voor
Onderdeel: Stille reserves Omvang: Maximaal € 2.000 Duiding: De te verkopen panden en gronden waar bij de verkoop een netto boekwinst kan worden gerealiseerd. Omdat de boekwinst al is verwerkt in de begroting is hier geen bijdrage aan de beschikbare weerstandscapaciteit. Daarnaast is de werkelijke waarde van ons aandelenbezit vele malen hoger dan de nominale waarde zoals deze, conform het BBV, in de balans is opgenomen. Het gaat om de aandelen BNG en HVC. Deze aandelen zijn echter niet vrij verhandelbaar. Het is dan ook niet mogelijk om deze waarde daadwerkelijk te cashen, althans niet op dit moment. Wij tellen de berekende waarde dan ook niet mee voor de bepaling van onze weerstandscapaciteit. Bovendien ontvangen wij voor deze aandelen dividend. Het verkopen van de aandelen leidt dan ook tot structureel lagere inkomsten.	€ 0
Onderdeel: Onbenutte belastingcapaciteit Omvang: Circa € 7.661 Duiding: Het verschil tussen het belasting OZB in Purmerend en 120% van het landelijk gemiddelde. Tot het niveau van 120% zal hoe dan ook geen sprake zijn van toelating tot artikel 12. Het zijn extra (structurele) middelen die gegenereerd kunnen worden door de gemeentelijke belastingen en rechten te verhogen. De onbenutte belastingcapaciteit is niet meegeteld als beschikbare weerstandscapaciteit. De tarieven voor de overige heffingen zoals de afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn volledig kostendekkend.	€ 0
Onderdeel: Bestemmingsreserves Omvang: Circa € 18.214 Duiding: Bestemmingsreserves zijn in principe niet vrij inzetbaar in geval van tegenvallers, tenzij er wordt bepaald dat de oorspronkelijke bestemming kan komen te vervallen. Aangezien de Raad de bestemming van het bestemmingsreserve kan veranderen, kunnen ook deze reserves behoren tot de weerstandscapaciteit. Bij de berekening van het weerstandsvermogen wordt de bestemmingsreserve niet meegenomen.	€ 0
Onderdeel: Algemene reserve Omvang: € 27.917 (incl. resultaat 2020 en excl. resultaatbestemming) Duiding: Bij de omvang is geen rekening gehouden met de voorgestelde resultaatbestemming 2020.	€ 27.917
Beschikbare weerstandscapaciteit eind 2020	€ 27.917

MEEGEWOGEN FINANCIËLE RISICO'S

Wat valt er onder risico's en wat niet?

Kortingen op algemene en specifieke uitkeringen

Kortingen op algemene (het gemeentefonds) en specifieke uitkeringen worden ingeschat en verwerkt in de begroting. Het weerstandsvermogen is nadrukkelijk niet bedoeld als buffer hiervoor. De begroting moet hier dus op inspelen. Dat geldt ook voor risico's van het onvolledig kunnen declareren van uitgaven op specifieke uitkeringsregelingen. Deze risico's kunnen we vooraf inschatten en hierop de administratieve organisatie aanpassen.

Kosten

Voor gebeurtenissen waarvan het zeker is dat ze ontstaan en waarvan de omvang ook bekend is, stellen we voorzieningen in. Bij het weerstandsvermogen kunnen we kosten derhalve buiten beschouwing laten. De voorzieningen zijn ook daadwerkelijk op orde.

Rampen en crisis

Voor rampen en crisissituaties is een scala aan beheersmaatregelen getroffen. We hebben een rampenplan waarin staat hoe te acteren bij een (dreigende) ramp of crisis. Voor dit risico is de gemeente verzekerd. Als dit niet het geval is dan vallen we terug op de Rijksoverheid. Uiteraard kan er sprake zijn van een financieel nadeel voor de gemeente. Hoeveel kunnen we vooraf niet inschatten. Onze inspanningen zijn er hoe dan ook op gericht om een dergelijke schade te voorkomen, dan wel te minimaliseren. Voor zover binnen onze beïnvloedingssfeer, zorgen we via vergunningen en periodieke toetsing voor het minimaliseren van risico's.

Voor bepaling van de wenselijke omvang van het weerstandsvermogen hebben we de financiële risico's in kaart gebracht. Bij deze risico's hanteren we een ondergrens van € 100.000. Risico's daaronder lichten we hier verder niet toe, omdat het een lange reeks van kleine risico's betreft. Daadwerkelijk opgetreden risico's komen terug als afwijking in de programmarekening ter verklaring van het resultaat.

De risico's die we bij deze paragraaf meenemen zijn de niet reguliere, strategische, niet kwantificeerbare risico's. De reguliere risico's staan immers in de begroting. Veelal kunnen we deze via een verzekering afdekken. Bij deze risico's geldt dat we kunnen inschatten of het risico zich daadwerkelijk zal manifesteren en de omvang van het risico.

Om de risico's op te vangen, zijn verschillende maatregelen mogelijk:

- Bijstelling van de geldende beleidskaders, hierdoor kunnen we de uitvoeringskosten beperken. Dit kan bijvoorbeeld door de grenzen te verhogen waarboven de gemeente een bijdrage verleent.
- Inkomstenverhogende maatregelen nemen wanneer risico's zich manifesteren op onderdelen met kostendekkende dienstverlening.
- Frequent(er) toetsen of het risico zich al voordoet en zo goed mogelijk maatregelen treffen ter beheersing van onzekerheden. Deze maatregel kunnen we inzetten op die onderdelen waarvan de gemeente de uitkomst niet kan sturen, maar waarvan we de uitkomsten wel kunnen volgen. Doel van de maatregel is dan om te voorkomen dat 'ongemerkt' de begroting en de werkelijkheid uiteen groeien en er nadelen optreden.

In de weging van het nodige weerstandsvermogen wordt er vanuit gegaan dat het drie jaar duurt voordat we een structureel effect van de risico's kunnen compenseren met lagere uitgaven. In de opstelling is niet afgewogen of alle risico's zich gelijktijdig kunnen en zullen voordoen. De risico's zijn daarom opgeteld. Zodra risico's zich daadwerkelijk manifesteren wegen we af of we structurele maatregelen moeten nemen.

BENODIGD WEERSTANDSVERMOGEN

Het totaal aan benodigd weerstandsvermogen schatten we eind 2020 in op ruim € 18,8 miljoen. In onderstaande tabel staan de actuele onderwerpen en is aangegeven of we voor dit onderwerp rekening houden met benodigd weerstandsvermogen. Ook staat hier welke beheersmaatregel we kunnen inzetten om het risico zoveel mogelijk te verkleinen of uit te schakelen. In de omschrijving is het toegelicht als de huidige inschatting afwijkt van inschatting in de begroting.

Overzicht meegewogen financiële risico's

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Huidige opname (x € 1.000)
Onderwerp: Participatiewet-inkomensdeel Omschrijving: Gemeenten ontvangen een budget van het Rijk via een specifieke rijksuitkering (BUIG). Hiervan worden de bijstandsuitkeringen betaald. In 2018 en 2019 was er sprake van een overschot (resp. 5% en 7%) en ook 2020 zal waarschijnlijk nog positief kunnen worden afgesloten (1%). In de berekening is al rekening gehouden met de coronacrisis. De ontwikkelingen voor 2021 e.v. zijn op dit moment zeer onzeker, maar dat geldt voor alle gemeenten in Nederland. In het meest negatieve scenario loopt Purmerend voor 2021 een risico van € 3,7 mln. Verwacht wordt dat het Rijk inspeelt op de huidige ontwikkelingen. Voor het risico wordt uitgegaan van een bedrag van € 1,0 miljoen. Beheersmaatregel: Dit risico is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2021.	€ 1.000
Onderwerp: Koepelvrijstelling Werkom Omschrijving: Op dit moment loopt er een discussie tussen Werkom en de belastingdienst met betrekking tot de aangevraagde koepelvrijstelling. Indien de aanvraag niet (volledig) wordt toegewezen bestaat er het risico dat een deel van de btw voor Werkom niet wordt gecompenseerd en dat zij dit in rekening moeten brengen (als kostenverhoging) bij de gemeente Zaanstad en Purmerend. Voor Purmerend bedraagt dit risico € 150.000 per jaar. Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet. Dit risico is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2021.	€ 150
Onderwerp: Wmo, Jeugdwet en Participatiewet Omschrijving: De taken die de gemeente hebben gekregen op het gebied van Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet zijn in de kern open-einde regelingen. Binnen de beleidskaders kunnen zich -zeker bij de jeugdzorg- sprongen in de uitgaven voordoen doordat voor specifieke jongeren plotseling dure voorzieningen moeten worden getroffen. Dit geldt in zekere mate ook voor de Wmo. Specifieke risico's die zich voordoen zijn een stijging van het aantal aanvragen door de (her)invoering van het abonnementstarief, de verplichte tariefsverhogingen in het kader van de loonstijgingen in de zorg en het opnemen van jeugdigen in inrichtingen van verblijf. Hiervoor is in de begroting weliswaar ruimte opgenomen, maar de afgelopen jaren is gebleken dat dit tot onverwachte schommelingen en structurele stijgingen kan leiden. Waar het gaat om de coronacrisis is de ontwikkeling van de uitkeringen ook een risico. Een deel wordt vergoed door het Rijk, maar een deel komt ook voor rekening van de gemeente. Hoe zich dit ontwikkelt is ongewis. Beheersmaatregel: Voor de risico's was in eerste instantie een bestemmingsreserve ingesteld. Deze is echter inmiddels beklemd door onttrekkingen en de bijramingen in de begroting zijn een veelvoud van de reserve. De VNG praat met het Rijk over mogelijk in te voeren wettelijke beheersmaatregelen bij de Jeugdwet. De huidige beschikbare beheersmaatregelen zijn minimaal. Bij de Wmo wordt gedacht aan eigen bijdrage dagbesteding, scherper indiceren en monitoren op gebruik. Bij de Participatiewet is vooral de toegang en de actieve geleiding naar werk de belangrijkste beheersmaatregel. Van de meest geëigende maatregel, een budgetplafond, wordt in Purmerend geen gebruik gemaakt omdat dit zorgt voor wachtlijsten. Als risico houden we 2,5% aan van het (netto) begrotingstotaal van Jeugd/Wmo/W&I. Dit risico is gewijzigd ten opzichte van de begroting 2021.	€ 2.025
Onderwerp: Asbestsaneringen Omschrijving: In een aantal gemeentelijke panden, waaronder onderwijsgebouwen, is asbest toegepast. Naar de aanwezigheid van asbest en de mogelijkheden tot sanering is meerdere malen onderzoek gedaan. In een aantal gebouwen is de aanwezige asbest niet verwijderd en kan dit alleen gebeuren als bouwkundige werkzaamheden plaatsvinden. Zolang deze werkzaamheden niet plaatsvinden is er een risico. Als een situatie zich voordoet, worden de werkzaamheden opgepakt en de begroting aangepast. De omvang laat zich niet goed wegen. Als stelpost wordt daarom rekening gehouden met € 0,5 miljoen. Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet. Dit risico is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2021.	€ 500
Onderwerp: Proeftuin aardgasvrije wijken Omschrijving: De particuliere woningen zijn zeer verschillend qua inrichting en installatie en daarmee ook de te verrichten werkzaamheden en de te ramen kosten. Een volledig inzicht in de consequenties voor de uitvoeringskosten ontbreekt. De kosten kunnen hierdoor hoger uitvallen. Omdat er ook woningen zijn waarvan de kosten iets lager uitvallen is de kans op overschrijding van de totale kosten beperkt. Er is een kleine kans dat schadeclaims over de uitvoeringswerkzaamheden voor rekening van de gemeente komen. Om inwoners te ontzorgen treedt de gemeente desgevraagd op als opdrachtgever. Dit kan een klein risico geven indien hierdoor schade ontstaat die niet verhaald kan worden op het uitvoerende bedrijf. In vrijwel alle woningen is nog asbest aanwezig. Naar verwachting kan contact met asbest worden vermeden, maar dit is niet in alle gevallen zeker. Als vooraf blijkt dat uitvoering niet mogelijk is, zal uitvoering van de werkzaamheden pas mogelijk zijn als de eigenaar voor sanering heeft zorg gedragen. Als de werkzaamheden zijn aangevangen en er blijkt sprake te zijn van onvermijdelijk asbestcontact, zal dit de uitvoeringskosten aanzienlijk kunnen doen stijgen. Beheersmaatregel: Binnen de ramingen van de werkzaamheden is vanwege de onzekerheden rekening gehouden met een post onvoorzien van 20%. Mocht dit niet afdoende blijken te zijn, kan het college er voor	€ 50

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Huidige opname (x € 1.000)
kiezen om minder woningen dan gepland aardgasvrij te maken ten einde binnen de raming te blijven. Dit risico is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2021.	
Onderwerp: Grondexploitaties Omschrijving: Binnen de grondexploitaties zijn een tweetal risico's berekend: portefeuille en projectrisico's. Voor de portefeuillerisico's wordt een tweetal effecten doorgerekend: het effect van 5% kostenstijging en over de nog geraamde uitgave en het effect van een 1% hogere rentepercentage. Beide macro-economische effecten zijn opgeteld € 5,4 miljoen. Daarnaast zijn per grondexploitatie projectspecifieke risico's berekend, totaal € 2,3 miljoen. Per aparte grondexploitatie wordt dit nader toegelicht in het Meerjaren Programma Grondexploitaties (MPG). Beheersmaatregel: Per grondexploitatie zijn specifieke maatregelen genomen om het beslag op het weerstandsvermogen te beperken. De omvang van dit risico is gewijzigd ten opzichte van de begroting 2021.	€ 7.737
Onderwerp: Lokaal referendum Omschrijving: De omvang van dit risico is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2021. Beheersmaatregel: Niet van toepassing.	€ 240
Onderwerp: AVG Omschrijving: Sinds de Algemene Verordening Persoonsgegevens (AVG) op 25 mei 2018 in werking is getreden, is er veel gebeurd op privacygebied. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) controleert en deelt dwangsommen en boetes uit. Burgers dienen klachten in (bij de AP en bij de Functionaris Gegevensbeheer, VG) en stellen gemeenten bij de rechter aansprakelijk voor door het verkeerd verwerken van hun persoonsgegevens ontstane schade. Tot nu toe zijn de toegekende schadevergoedingen beperkt tot € 500. De dwangsommen en boetes lopen inmiddels voor bedrijven maximaal in de tientallen miljoenen; voor overheden blijven ze op dit moment nog beperkt tot tienduizenden euro's. Systemen met soortgelijke manco's draaien ook bij de gemeente Purmerend. Beheersmaatregelen: De gemeente heeft in de afgelopen 1,5 jaar stappen gemaakt in het meer AVG-proof werken. Zo is de compliance structuur (inclusief de werkgroepen privacy) grotendeels ingericht. Verwerkersovereenkomsten komen steeds vaker bij het sluiten van een contract tot stand in plaats van naderhand. Aan de soort vragen van medewerkers valt af te leiden dat de bewustwording in de organisatie gegroeid is. Er zijn echter nog genoeg punten waarop risico's gelopen wordt. Denk bijvoorbeeld aan het feit dat er nog maar 1 DPIA is afgerond, terwijl er inmiddels veel meer verwerkingen aan een DPIA onderworpen hadden moeten worden; klachten van burgers, het ontstaan van datalekken. Het risico is moeilijk in geld uit te drukken, doordat de bedragen behoorlijk uiteen lopen. Het risico wordt gesteld op p.m. en is t.o.v. de begroting 2021 ongewijzigd.	p.m.
Onderwerp: Wpg Omschrijving: Op 9 maart 2019 is de Wet politiegegevens van toepassing geworden op gemeentelijke BOA's. Pas in de loop van 2020 is de implementatie van deze wet opgepakt. Aan veel (inrichtings)eisen die deze wet aan de gemeente stelt is daarom nog niet voldaan. Begin maart 2021 levert de externe auditor de eerste externe audit op. Hierin wordt duidelijk op welke punten Purmerend niet voldoet en dus moet verbeteren. De externe audit gaat in kopie naar de AP; nog onbekend is hoe die zal reageren op de naar verwachting negatieve uitkomst van de audit. Beheersmaatregelen: Purmerend staat nog aan het begin van het Wpg-proof worden en loopt dus een risico hiervoor door de AP "op de vingers getikt" te worden. Uit de regio blijkt echter dat Purmerend één van de implementatie-koplopers is. De verwachting is daarom dat dit risico niet onevenredig groot is. In dat opzicht is het risico op reputatieschade veel groter als bekend wordt hoe het met de implementatie van de Wpg gesteld staat. Op basis van deze wet verwerkt Purmerend immers zeer gevoelige – strafrechtelijke – gegevens van burgers. Het risico wordt gesteld op p.m. en is t.o.v. de begroting 2021 gewijzigd.	p.m.
Onderwerp: Loon/prijsstijgingen Omschrijving: In de begroting is rekening gehouden met de laatst afgesloten cao met een looptijd tot 1 januari 2021. Voor de jaren na 2021 is rekening gehouden met een stijging voor lonen inclusief werkgeverslasten van 3 procent per jaar. De stijging van de loonkosten is afhankelijk van de landelijke cao afspraken en de wijzigingen in de werkgeverslasten zoals de werkgeversbijdrage in de pensioenpremie. Vooral nog gaan wij er vanuit dat de indexering van 3% per jaar voor loon en premies voldoende is hetgeen betekent dat voor de financiële gevolgen van een nieuwe cao per 1-1-2021 (na aftrek van de premieverhogingen per 1-1-2021) nog circa 1,9% beschikbaar is voor loonstijgingen en eventuele thuiswerkvergoedingen in de begroting 2021. Een afwijking van 1% geeft een extra last van bijna € 0,6 miljoen. Voor prijsstijgingen op de begrote materiële budgetten is het uitgangspunt dat deze binnen de bestaande budgetten worden opgevangen. Dit betekent dat de (meerjaren) budgetten niet automatisch worden aangepast aan het inflatiepercentage. Alleen waar dit noodzakelijk is verhogen wij het budget met de verwachte prijsstijging. Gezien ons gekozen uitgangspunt kunnen wij in 2021 en volgende jaren geconfronteerd worden met prijsstijgingen, waarmee niet of onvoldoende rekening is gehouden om de hieruit voortvloeiende hogere lasten op te kunnen vangen. De tarieven voor het lopende jaar zijn vastgesteld en pas per januari van het volgende jaar kunnen deze worden verhoogd. Voor de algemene prijsstijgingen	€ 1.600

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Huidige opname (x € 1.000)
blijft de inflatie naar de actuele situatie 1,5% meerjarig. Het risico wordt ingeschat op een extra stijging van 0,5% per jaar (uitgaande van een materieel budget van gemiddeld € 50 miljoen), waarvoor een bedrag aan prijsstijgingen van € 1,0 miljoen wordt aangehouden. De omvang van dit risico is niet gewijzigd ten opzichte van de begroting 2021. Beheersmaatregel: Het hogere loon- en prijsniveau wordt in de begroting verwerkt. Hierdoor blijft er minder ruimte over voor nieuwe beleidskeuzes of zal er zelfs moeten worden bezuinigd als er geen sluitende meerjarenbegroting kan worden opgesteld.	
Onderwerp: Pensioenpremies bestuurders Omschrijving: De pensioenvoorziening voor (ex-)bestuurders is bij een externe partij ondergebracht. Voor de pensioenen van (ex-)bestuurders worden jaarlijks premies gestort. Als gevolg van de dalende rentestanden kunnen eerdere afkoopsommen en betaalde premies ontoereikend blijken voor de dekking van de pensioenverplichting. Omdat de rekenrentes uitgaan van een voortschrijdend gemiddelde, kan deze rente nog verder dalen. De kans op een verdere daling is voor de korte termijn (de komende jaren) nog steeds substantieel. In 2020 is een extra storting benodigd van circa € 384.000 zodat het opgebouwde tegoed conform het benodigde tegoed is. In het benodigde weerstandsvermogen wordt rekening gehouden met een verdere daling van de rekenrente. De omvang van dit risico is gewijzigd ten opzichte van de begroting 2021. Beheersmaatregel: Er is geen beheersmaatregel tegen de ontwikkelingen op de geldmarkt.	€ 250
Onderwerp: Wachtgeld wethouders Omschrijving: Na het aftreden van wethouders, voor het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd is er een recht op wachtgeld. Voor ex-wethouders die momenteel recht hebben op wachtgeld heeft de gemeente een voorziening gevormd en zijn de lasten afgedekt. Indien een lid van het huidige college zijn/haar functie neerlegt dan ontstaat er een nieuwe verplichting. De maximale wachtgeldverplichting voor de vijf wethouders van de gemeente bedraagt circa € 1,1 miljoen. Eind 2021 zijn er i.v.m. de fusie met Beemster nieuwe gemeenteraadsverkiezingen. Het is onwaarschijnlijk dat het volledige college tegelijkertijd aftreedt, niet wordt herbenoemd en volledig gebruik maakt van het recht op wachtgeld. De omvang van dit risico is niet gewijzigd ten opzichte van de begroting 2021. Beheersmaatregel: Er is geen aparte beheersmaatregel getroffen. Indien een bestuurder gebruik maakt van wachtgeld wordt de maximale wachtgeldverplichting in de loop van het jaar van aftreden gestort in een wachtgeldvoorziening. Indien sprake is van een terugkeerrecht in een betaalde functie voor het aanvaarden van het ambt, kan de wachtgeldverplichting lager worden ingeschat dan het maximum.	€ 1.000
Onderwerp: Renterisico Omschrijving: De gemeente trekt langlopende leningen aan om in de eigen financieringsbehoefte te voorzien. De ontwikkelingen in de stad staan niet stil en de bedrijvigheid is overal te voelen. De jaarlijkse kosten van de financieringsbehoefte (rentelasten) worden bepaald door de omvang van de bestaande leningenportefeuille, de financieringsbehoefte als gevolg van voorgenomen investeringen en de van toepassing zijnde rentetarieven. De afgelopen jaren waren niet voldoende liquiditeiten beschikbaar zodat het nodig was om op de kapitaalmarkt leningen aan te trekken. In de financieringsbehoefte houdt Purmerend rekening met een jaarlijkse lichte stijging van de rente met 0,1%. Bij een netto jaarlijkse financieringsbehoefte van circa € 50 miljoen en een stijging van de rente van 1% bedraagt de toename van de rentelasten jaarlijks structureel circa € 0,5 miljoen. Voor de waardering van het risico wordt uitgegaan van een bedrag van € 2 miljoen. De omvang van dit risico is gewijzigd ten opzichte van de begroting 2021. Beheersmaatregel: Via het zogeheten renteomslagpercentage worden de rentelasten toegerekend aan de programma's waarvoor sprake is van een financieringsbehoefte. Het renteomslagpercentage wordt berekend op basis van de uitgangspunten van de door de raad vastgestelde begroting. Verder wordt de financieringsbehoefte periodiek meerjarig bepaald en wordt beoordeeld of incidenteel dan wel structureel tot afdekking van het renterisico dient te worden overgegaan.	€ 2.000
Onderwerp: Vennootschapsbelasting Omschrijving: Met de invoering van de "Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen" kunnen activiteiten van de gemeente vanaf 2016 belastingplichtig worden voor de vennootschapsbelasting (Vpb). De gemeente heeft met de grondexploitaties vooralsnog één activiteit die kwalificeert als onderneming voor de vpb. Ondanks dat de grondexploitaties kwalificeren als Vpb-onderneming, zal dit naar verwachting niet direct leiden tot een vpb-belastingdruk. Op basis van een doorrekening van de Meerjarenprognose Grondexploitaties 2019 ontstaat mogelijk na 2027 een vpb-last. Inmiddels lijkt een zodanige versnelling in de grondverkoop van Baansteede-Noord op te treden dat deze grondexploitatie veel eerder dan gepland afgesloten kan worden. In 2020 ontstaat een incidentele winst waarover Vpb moet worden betaald. Mogelijk heeft dit ook tot gevolg dat de Vpb-last een aantal jaren eerder zal ontstaan. De aanslag c.q. vooruitbetaling 2020 zal verrekend worden met de verliezen in de periode 2021 tot en met 2027 en de winsten vanaf 2028. Daarnaast is de belastingdienst van mening dat over reclameopbrengsten en over de opbrengsten van restafval vpb betaald moet gaan worden. Voor het onderdeel reclamebelasting is een proefproces gestart. Als de belastingdienst voor dit onderdeel een aanslag op gaat leggen en de belastingdienst wordt door de rechter in het gelijk gesteld zal dit de gemeente naar verwachting ongeveer € 40.000 per jaar kosten. Voor het onderdeel opbrengsten restafval zal naar verwachting 1% van de positieve opbrengsten verantwoord moeten worden als fiscale winst. De hieruit volgende vpb-last is naar verwachting nihil omdat de fiscale	€ 250

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Huidige opname (x € 1.000)
winst vooralsnog (ruim) beneden de €15.000 per jaar blijft en de gemeente zich dan voor dit onderdeel niet kwalificeert als ondernemer (bescheiden bestaan is niet mogelijk). Beheersmaatregel: Met een externe deskundige is een analyse gemaakt van de verwachte vpb belastingdruk. In de analyse wordt uitgegaan van een vpb-last van circa € 250.000 over de gehele looptijd. De omvang van dit risico is niet gewijzigd ten opzichte van de begroting 2021.	
Onderwerp: Gemeentefonds Omschrijving: Via circulaire worden we enkele malen per jaar (meestal mei en september) geconfronteerd met aanpassingen in de totale ontvangsten vanuit het gemeentefonds. De afspraak tussen het Rijk en de gemeenten is dat een systematiek wordt gehanteerd van 'samen de trap op, samen de trap af' (nu bevroren voor 2020 en 2021). Indien het Rijk gaat bezuinigen wordt er ook minder geld in het gemeentefonds gestort ('samen de trap af'). Schommelingen in de algemene uitkering kunnen problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Op de hoogte van de algemene uitkering kan geen invloed worden uitgeoefend. De integratie uitkering sociaal domein is vanaf 2019 grotendeels geïntegreerd in het algemene deel van het gemeentefonds waarop ook de uitkeringsfactor van toepassing is. Omdat het onderdeel Sociaal domein vanaf dat moment niet meer apart in beeld wordt gebracht, is het één op één oormerken van de inkomsten in de toekomst ook niet meer mogelijk en wordt het risico op lagere inkomsten als een risico van de algemene uitkering beschouwd. Daarnaast zal vanaf 2023 het klassieke deel en het sociaal domein herverdeeld worden. Verder is er nog steeds een risico met het btw-compensatiefonds (ruimte boven het plafond). Daarnaast kunnen volume-ontwikkelingen de hoogte van de algemene uitkering fors beïnvloeden. Het gaat dan bijvoorbeeld om de mutaties in de cliëntenaantallen bij de sociale dienst, de ontwikkeling van de inwonersaantallen en aantallen woonruimten en de WOZ-capaciteit. Met uitzondering van de WOZ-capaciteit (die tegengesteld werkt) leidt groei van de voornoemde aantallen tot een hogere algemene uitkering en leidt daling van aantallen tot een lagere algemene uitkering. Gezien de dynamiek in het fonds en een generieke opschalingskorting die doorloopt tot en met 2025 wordt de maximale impact van dit risico geschat op € 2,0 miljoen. De omvang is hierop aangepast t.o.v. de begroting 2021. Beheersmaatregel: De algemene uitkering maakt integraal onderdeel uit van de begroting. De schommelingen worden op het eerstvolgende moment binnen de exploitatie verwerkt om deze sluitend te houden. Dit gebeurt door het op de voet volgen van ontwikkelingen (circulaire/rijksbegroting).	€ 2.000
Totaal benodigd weerstandsvermogen:	€ 18.802

ONTWIKKELING VERHOUDING BENODIGD WEERSTANDSVERMOGEN EN BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT

(bedragen x € 1 miljoen)	2016	2017	2018	2019	2020
Beschikbare weerstandscapaciteit	19,70	20,40	20,70	24,01	27,9
Benodigd weerstandsvermogen	14,00	17,30	16,40	13,74	18,8
Ratio	1,41	1,18	1,26	1,75	1,48

BEOORDELING BENODIGD WEERSTANDSVERMOGEN EN BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT

Het verschil tussen de optelling van alle risico's en direct beschikbare middelen in de algemene reserve heeft andere toelichting. *Deze toelichting gaat in op de volgende aspecten:*

- de afdekking van de risico's voor de korte termijn
- de afdekking van de risico's op de middenlange- en lange termijn

a. Afdekking van de risico's op de korte termijn

De risico's die zijn betrokken in bepaling van het benodigde weerstandsvermogen zijn:

- risico's die zich direct kunnen voordoen en zich enkele jaren kunnen herhalen
- risico's die eenmalig zijn en een grote impact hebben

Het risico dat verband houdt met de grondexploitatie Baanstee-Noord zal zich niet direct kunnen voordoen. Uit de realisatie van de gronduitgifte in de komende vier jaar zal blijken of we de uitgiftes voor de lange termijn moeten bijstellen. Zonder dit risico resteert een behoefte aan beschikbaar weerstandsvermogen van € 7,7 miljoen. Dit bedrag is ruimschoots afgedekt. De gemeente beschikt over voldoende direct inzetbare weerstandscapaciteit voor de risico's die zich op korte termijn kunnen voordoen.

b. Afdekking van de risico's op de middenlange en lange termijn

Met ingang van de opstelling van de rekening 2015 zijn gemeenten verplicht een vijftal kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing op te nemen. De invoering van de betreffende kengetallen heeft louter tot doel een beter inzicht te verschaffen in de financiële positie van de gemeente, voor de vergelijking met andere gemeenten. Deze getallen dienen niet om te komen tot een normering (wat is goed, wat is slecht). Het gaat om de volgende kengetallen:

KENGETALLEN

	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
1A Netto schuldquote	111,1%	110,0%	106,8%
1B Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	103,9%	104,3%	101,0%
2 Solvabiliteitsratio	13,1%	7,7%	13,3%
3 Grondexploitatie	14,3%	13,8%	12,1%
4 Structurele exploitatieruimte	0,9%	-1,0%	1,3%
5 Belastingcapaciteit	98,5%	103,5%	103,5%

ALGEMENE TOELICHTING OP DE KENGETALLEN

Voor de beoordeling van de financiële positie van gemeenten is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekke leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans. De kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit brengen tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt en welke mogelijkheid de gemeente heeft om de structurele baten op korte termijn te vergroten. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De **netto schuldquote** weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. De **solvabiliteitsratio** drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het kengetal **grondexploitatie** geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De relevantie van het kengetal **structurele exploitatieruimte** is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de gemeenten wordt de **belastingcapaciteit** gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt).

Om een beeld te geven hoe de financiële positie van gemeenten zich ontwikkelt, zijn de gemeenten per kengetal onderverdeeld naar 3 categorieën (zie onderstaande tabel). In het algemeen is categorie A minder risicovol dan categorie B en B weer minder risicovol dan C. Dit is ook het geval bij grondexploitatie maar in geval van een hoge netto schuldquote kan een hoge grondexploitatie juist een mogelijkheid bieden om een hoge netto schuldquote te verlagen. Bij de belastingcapaciteit worden de belastingen per gemeente vergeleken met het landelijk gemiddelde. Kleiner dan 100% betekent dat de gemeente nog beneden het landelijk gemiddelde zit.

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
	minst risicovol	neutraal	meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekke leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

De solvabiliteitsratio

In oktober 2020 heeft de raad ingestemd (besluit 1529289) met het verbeteren van de solvabiliteit van Purmerend de komende jaren met als streven een solvabiliteit van 20%. De Solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 van het BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Het eigen vermogen 2020 is in de berekening nog wel inclusief € 3,4 miljoen aan resultaatbestemming 2020 waarmee de raad nog moet instemmen. De opbouw van de solvabiliteitsratio is als volgt:

	Realisatie 2019	Realisatie 2020
A. Eigen vermogen	46.064	47.411
B. Totaal passiva	354.832	357.561
Solvabiliteit	13,1%	13,3%

De schuldquote daalt de laatste jaren door naijl van investeringen en door de rijksmiddelen aardgasvrije wijken en winstneming grondexploitatie. Dit laatste is ook de oorzaak van de stijging van de solvabiliteitsratio. Als het investeringsniveau aantrekt en de middelen voor de proeftuin aardgasvrije wijken worden besteed, zullen naar verwachting de ratio's weer dalen.

3 Onderhoud kapitaalgoederen

ALGEMEEN

Onderhoud van de kapitaalgoederen bestaat uit het geheel aan klein (correctief) onderhoud, planmatig (niet levensduur verlengend) onderhoud en levensduur verlengend onderhoud/(vervangings)investeringen aan gemeentelijke eigendommen. De volgende kapitaalgoederen worden hierin onderscheiden: wegen, riolering, kunst- en waterwerken, groen, begraafplaatsen, sportfaciliteiten, gebouwen en het (bedrijfs)wagenpark.

De beheerplannen groen wegen, straatmeubilair, kunst- en waterwerken en spelen zijn in 2020 opnieuw vastgesteld. De looptijd van deze beheerplannen is twee jaar. Hierdoor lopen de beheerplannen in gemeente Beemster (welke zijn vastgesteld tot 2022) en gemeente Purmerend gelijk. In 2021 starten de voorbereidingen voor de beheerplannen voor de nieuwe gemeente.

De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het daarbij behorende beheerplan zijn bepalend voor het onderhoud en het eventuele voorzieningenniveau. Om dit beheer en onderhoud adequaat te kunnen uitvoeren, worden jaarlijks in de begroting budgetten en investeringskredieten ter beschikking gesteld. Per kapitaalgoed (of categorie kapitaalgoederen) wordt hieronder ingegaan op het gewenste kwaliteitsniveau, de actualiteit van het onderhoudsplan, aanwezigheid van achterstallig onderhoud en de beschikbare middelen, alsmede eventuele reserves en voorzieningen.

Wegen, riolering en kunst- en waterwerken

Voor deze kapitaalgoederen geldt dat de meest noodzakelijke maatregelen worden bepaald op basis van periodieke visuele inspecties en het beheerpakket. De werkplanning wordt daarna integraal afgestemd tussen weg-, riolerings-, kabel- en leidingwerkzaamheden, alsmede verkeerskundig en maatschappelijk gewenste aanpassingen.

Uitgangspunt is dat het onderhoud in technische zin op een minimaal aanvaardbaar niveau blijft, ter voorkoming van onveilige situaties en kapitaalvernietiging. Voor wegen, riolering en kunst- en waterwerken geldt het kwaliteitsniveau C (matig) volgens CROW-normering. Ondanks het streven om het wegenareaal op C-niveau te houden, is het onontkoombaar dat bij een cyclische onderhoudsplanning een deel van de wegen tijdelijk onder de norm zakt richting kwaliteitsniveau D (slecht tot zeer slecht). Hierdoor ontstaat incidenteel achterstallig onderhoud. Uit oogpunt van een verhoogd risico voor verkeersonveiligheid wordt het achterstallig onderhoud binnen een redelijke termijn weer opgelost middels (groot) onderhoud of een reconstructie.

Wegbeheer

De gemeente Purmerend heeft ongeveer 3.580.000 m² verhardingen in beheer. Conform de landelijke CROW-systematiek wordt de verharding eens in de twee jaar aan een globale visuele inspectie onderworpen. De meest recente inspectie heeft plaats gevonden in 2019 en het areaal zal in 2021 aan een nieuwe inspectie worden onderworpen. De inspectieresultaten vormen samen met de gegevens in het beheersysteem (inclusief noodzakelijke aanvullende onderzoeken) de input voor de meerjarenplanning. Op basis van deze meerjarenplanning worden de noodzakelijk geachte budgetten bepaald.

Wegmeubilair

Er zijn 29 verkeersregelininstallaties, 8 stadsafsluitingen, 6 bus-piramides circa 6700 verkeersborden en 57 parkeerautomaten en er zijn circa 13490 lichtmasten in Purmerend. Wanneer armaturen aan het eind van hun levensduur zijn worden deze vervangen door LED wat voldoet aan de klimaatadaptieve eisen. Waar dit nog niet het

geval is wordt voor de openbare verlichting een eigen net aangelegd waardoor storingen sneller verholpen kunnen worden omdat we minder afhankelijk zijn van derden.

Riolering en Gemalen

We beheren en onderhouden circa 537 km riolering, waarvan 492 km vrij verval-riolering en 45 km mechanische riolering, 11 hoofdgemalen, 161 rioolgemalen en 95 drukunits. De belangrijkste functies van de riolering zijn zorgen voor volksgezondheid, droge voeten en de bescherming van het milieu. Het beleid, de strategie en de kostendekking zijn vastgelegd in het Gemeentelijk Rioleringsplan Purmerend (Zaanstreek-Waterland) 2018-2023.

De gemeente Purmerend, het hoogheemraadschap (HHNK), PWN en de gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland hebben de afgelopen jaren in het kader van het landelijk Bestuursakkoord Water uit 2011 intensief samengewerkt bij het invullen van de watertaken: het inzamelen, transporteren en zuiveren van stedelijk afvalwater, het verwerken van afvloeiend hemelwater, het aanpakken van grondwaterproblemen en het produceren en leveren van drinkwater. We hebben mede daardoor de verwachte kostenstijging fors beperkt, de kwaliteit van het beheer verhoogd en de personele kwetsbaarheid verlaagd. Deze samenwerking in de waterketen is eind 2020 verlengd met 10 jaar om samen verder te verbeteren en effectief in te spelen op de vele nieuwe ontwikkelingen.

In 2019 is het Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP+) 2018-2022 vastgesteld. Bij de opstelling is samengewerkt met de regio. Het GRP+ beschrijft het noodzakelijke onderhoud en vervanging van het rioolstelsel. Ook het afkoppelen van de riolering, ook op vrijwillige basis bij particulieren, maakt onderdeel uit van het GRP+. Het planmatig onderhoud kent fluctuaties in het uitgavenpatroon. Om deze schommelingen in de lasten te egaliseren, wordt gebruik gemaakt van een onderhoudsvoorziening voor de geselecteerde kapitaalgoederen en geen voorziening per individueel product. Hierdoor kunnen verschillen elkaar per jaar compenseren.

Kunst- en waterwerken (bruggen, dammen, beschoeiingen)

Het aantal kunstwerken bedraagt 1027. De basisgegevens zijn opgenomen in het beheerprogramma i-ASSET. Dagelijks onderhoud en groot onderhoud worden gedekt vanuit de exploitatie. Voor vervangingsinvesteringen worden aparte kredieten aangevraagd.

Groen

Leidend voor het beheerplan voor het groen is de Groenkoers van 2014 en aanvullend daarop de Groenvisie van 2018. In 2020 is hier het Bomenplan 2020-2040 aan toegevoegd. Tevens is er naast een groenbeheerder nu ook een boombeheerder aangesteld. Het gewenste B-niveau is inmiddels bijna overal bereikt. Mede hierdoor komt er ook steeds meer structuur in het onderhoud en is alles beter te onderhouden.

Begraafplaatsen

De beschikbaarheid van graven en urnennissen is voor langere termijn gewaarborgd, er is geen sprake van achterstallig onderhoud. Het beheer en onderhoud wordt bekostigd uit meerjarig afgekochte grafrechten. Met de egalisatiereserve begraafrechten vallen deze grafrechten in de toekomst vrij in de exploitatie, ter dekking van het jaarlijkse beheer en onderhoud.

Sportfaciliteiten en speelvoorzieningen

Purmerend heeft diverse sportverenigingen. Dit varieert van atletiek, honk- en softbal, handbal, rugby, korfbal, voetbal tot aan roeien toe. Al deze buitensport-accommodaties worden onderhouden door Spurd. Naast het

georganiseerde sporten beschikt Purmerend over één speeltuin (de Speelkraam) en 343 speellocaties waaronder: 7 voetbalkooien, 31 trapveldjes, 43 basketbalvelden (al dan niet in combinatie met een andere sport), 3 skatebanen waarvan één groot skatepark in het Leeghwaterpark, 2 calisthenics/fitness locaties en een groot aantal speelplekken klein en groot (voor 0-18 jaar.)

Het beleid in Purmerend voor speelvoorzieningen bestaat uit drie onderdelen:

- Vervangingsbudget - hieruit wordt het vervangen van speeltoestellen en speelplekken gefinancierd. Gemiddeld genomen worden deze vervangen na een levensduur van tussen de 15 en 20 jaar.
- Onderhoudsbudget – vier keer per jaar wordt er een wettelijke keuring gedaan om te kijken of de toestellen en ondergronden nog aan de in de wet vastgelegde eisen voldoen om veilig gebruikt te kunnen worden. Drie maal door onze eigen dienst en één keer per jaar door een extern bedrijf. De hieruit naar voren komende gebreken worden hersteld vanuit dit budget.
- Outdoor sport- en recreatiebudget – dit budget is er gekomen om grotere voorzieningen te kunnen realiseren zoals voetbalkooien, buitenfitness en voetbal-/basketbalkooien. Voor voorzieningen zoals het skatepark wordt het budget van meerdere jaren gebruikt om het te kunnen realiseren.

De beschikbare financiële middelen zijn tot op heden nog voldoende. Echter door de uitbreiding van Purmerend komen er ook meer speellocaties bij. Dit kan op termijn zorgen voor hogere onderhoudskosten en in de toekomst zal er meer financiële ruimte moeten komen om deze speellocaties aan het einde van de levensduur te vervangen.

Wagenpark

De gemeente Purmerend heeft 15 huisvuilwagens, 4 haakarmen, 4 kraanladders, 26 pick-ups, 1 hogedrukwagen, 11 bestelbussen, 12 bestelauto's, 7 personen auto's, 2 hoogwerkers, 3 veegmachines en een aantal voertuigen zonder kenteken die ingezet worden voor het groenonderhoud en de gladheidsbestrijding. De vervanging van het wagenpark wordt jaarlijks volgens een meerjarig investeringsplan geraamd, waarbij wordt afgeschreven op basis van de economische levensduur. Het moment van vervangen gebeurt waar mogelijk op basis van een langere technische levensduur.

Gebouwen

Voor het technisch beheer van de gemeentelijke gebouwen maakt de gemeente gebruik van meerjaren onderhoudsplannen (MJOPs). Daarin staat aangegeven welke onderhoudswerkzaamheden in welk jaar plaats moeten vinden. De begroting van het planmatig onderhoud en dagelijks onderhoud is gebaseerd op deze plannen. Ook is de hoogte en jaarlijkse toevoeging van / aan de onderhoudsvoorziening gebaseerd op deze MJOPs. Het afgelopen jaar is de gemeente overgestapt op nieuwe software waarin deze MJOPs staan opgeslagen en worden beheerd en heeft een uitgebreide herinspectie van alle gebouwen plaatsgevonden. Daaruit zijn nieuwe MJOPs voortgekomen die consequenties hebben. In de in 2017 door het college vastgestelde Nota Gemeentelijke Gebouwen 2017 is de systematiek beschreven die de basis vormt voor de MJOPs. Voor ieder gebouw is bepaald welk onderhoudsniveau (volgens de NEN 2767 normen) aangehouden moet worden. Dit wordt bepaald op basis van het gebruik en de verwachtingen ten aanzien van panden voor de toekomst. Door de panden volgens de nieuwe MJOPs te onderhouden, blijven de panden aan de vastgestelde onderhoudsniveaus voldoen. Voor het uitvoeren van gepland onderhoud wordt altijd beoordeeld of het echt nodig is en zo niet, dan worden werkzaamheden uitgesteld. Jaarlijks worden de panden opnieuw bekeken en iedere vier jaar vindt een complete herinspectie plaats.

4 Grondbeleid

ALGEMEEN

De paragraaf grondbeleid is, op grond van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) een verplicht onderdeel van de jaarrekening. In de jaarrekening heeft de paragraaf de functie van terugblik.

Grondbeleid ondersteunt de ruimtelijke ontwikkeling van de stad en richt zich op het gebruik van de grond als bepalende factor voor de kwaliteit van de leefomgeving. In 2019 is er een nieuwe nota grondbeleid vastgesteld

GRONDBELEID PURMEREND 2019

In deze nota is onderscheid gemaakt in drie hoofdvormen van grondbeleid; regie-faciliterend, passief-faciliterend en actief. Mede vanwege de beperkte eigen grondposities is de voorkeurskeuze in Purmerend een faciliterende houding. Bij projecten die bijdragen aan het bereiken van de gemeente kerndoelen heeft een regie-faciliterende houding de voorkeur. In sommige gevallen wordt ook weer gekeken naar actief grondbeleid, bijvoorbeeld door strategische verwervingen in overweging te nemen.

INFORMATIEVOORZIENING MPG

Gemeente Purmerend kent in aanvulling op de begroting en de jaarrekening het meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG). Het MPG is een rapportage met informatie over de voortgang van de lopende grondexploitaties en het faciliterend grondbeleid. In het MPG kijken we terug op het afgelopen jaar en vooruit naar de komende jaren. Er wordt overzicht gegeven van het totale aanbod aan woningbouw- en bedrijventerreinprogrammering op de korte én de lange termijn. De te verwachten ontwikkelingen vertalen we financieel en we geven een onderbouwing van de winstneming en de beleidsuitgangspunten van de reserves in relatie tot de risico's in grondzaken. Korthedshalve verwijzen we naar het MPG 2021. Tevens verwijzen we naar de Paragraaf 'weerstandsvermogen en risicobeheersing' van de programmarekening, waarin ook de risico's en reserves van het grondbeleid staan.

WET RUIMTELIJKE ORDENING EN GRONDBELEID

De huidige Wro maakt het mogelijk regietaken krachtiger ter hand te nemen zonder zelf per definitie ontwikkelaar te zijn bij de productie van bouwgrond. De gemeente kan aan de initiatiefnemer/eigenaar van een locatie eisen stellen voor ontwikkeling van de gehele locatie. De Grondexploitatiewet biedt een basis om met initiatiefnemers privaatrechtelijke overeenkomsten aan te gaan waarbij we, naast het stellen van kwaliteitseisen, afspraken maken over het kostenverhaal.

Mochten initiatiefnemers geen overeenkomst willen aangaan, dan kent de Grondexploitatiewet mogelijkheden tot het verplichten van het kostenverhaal. Bij het nemen van een ruimtelijk besluit waarmee een locatieontwikkeling mogelijk wordt (bijvoorbeeld een bestemmingsplan), moeten we vaststellen of het kostenverhaal is verzekerd en of het stellen van locatie-eisen nodig is. Als dat niet het geval is, dan kan de gemeente vervolgens door het vaststellen van een exploitatieplan de regie op de ruimtelijke ontwikkeling behouden en de kosten die daarmee samenhangen afdwingen.

Voor verkennende gesprekken met initiatiefnemers voor locaties die mogelijk tot ontwikkeling kunnen komen, hebben we voor 2020 een budget van € 42k opgenomen. Er is € 50k gebruikt. Mogelijk is dat na verkennende gesprekken de initiatiefnemer van een vervolg afziet. Voor de initiatieven die wel doorgaan, sluiten we een overeenkomst af om onder andere de ambtelijke kosten op de initiatiefnemer te verhalen. Indien de werkelijk gemaakte plankosten afwijken van de door de initiatiefnemer betaalde bijdrage wordt het saldo tussen de betaalde bijdrage en de werkelijk gemaakte plankosten verrekend via de bestemmingsreserve gronden.

KOSTENVERHAAL

Om te kunnen komen tot de realisatie van een particulier initiatief is het nodig om tussen de gemeente en initiatiefnemer afspraken te maken. Deze worden doorgaans vastgelegd in een intentieovereenkomst (IO) en vervolgens een anterieure overeenkomst (AO). In de overeenkomst passeren een groot scala aan onderwerpen de revue. Een belangrijk element is het kostenverhaal. In Purmerend is dit onder te verdelen in het betalen van de gemeentelijke plankosten, gebiedsoverstijgende kosten (nota GKP) en voor sommige gebieden een gebiedseigen kostenverhaal.

VENNOOTSCHAPSBELASTING (VPB)

De gemeentelijke grondexploitaties gelden als een activiteit die zich kwalificeert als onderneming voor de VPB. Een toelichting op de uitwerking hiervan en de financiële consequenties zijn terug te vinden in het onderdeel 'overhead, VPB en onvoorzien' onder het hoofdstuk 'financiële overzichten'.

RICHTLIJNEN VERSLAGLEGGING GRONDEXPLOITATIES

Voor lopende grondexploitaties gelden de volgende richtlijnen:

- de looptijd van een grondexploitatie is maximaal 10 jaar. Afwijken van deze termijn mag, mits de gemeenteraad besluit tot aanvullende beheersmaatregelen. Het complex Wheermolen Oost heeft een verwachte looptijd van ca. 15 jaar;
- de rentetoerekening aan grondexploitaties wordt gebaseerd op de werkelijke rente over het vreemd vermogen;
- de disconteringsvoet voor alle grondexploitaties is conform de "Notitie Grondbeleid in begroting en jaarverslaggeving juli 2019" van de Commissie BBV 2%. Deze disconteringsvoet is de grondslag voor het bepalen van de Netto Contante Waarde;
- de hoogte van een verliesvoorziening voor een negatieve grondexploitatie wordt bepaald aan de hand van de (negatieve) netto contante waarde van de grondexploitatie.

RESULTAATBESTEMMING

Bij het verwerken van gerealiseerde, dan wel nog te realiseren winsten en verliezen ten aanzien van grondexploitaties, hanteren we binnen het grondbeleid in Purmerend de volgende methodiek:

Verliesneming

Zodra duidelijk wordt dat een grondexploitatie verliesgevend zal worden afgesloten, wordt het verlies verwerkt in het resultaat. Dit vindt plaats door een verliesvoorziening te treffen.

Winstneming

Winstneming vindt plaats bij het afsluiten van een grondexploitatie en/of tijdens de looptijd. De bepaling van de winstneming volgt de BBV-richtlijnen.

In onderstaande tabel zijn de actuele boekwaarden en de verwachte eindresultaten van de grondexploitaties (BIE) weergegeven.

Tabel: Verwachte resultaten Bouwgrond in Exploitatie (BIE)

Projecten (bedragen in € mln.)	Einddatum	Boekwaarde (31-12-2020)	Verwacht eindresultaat (NCW)
Baanstee-Noord	2030	€ - 31,73	€ 23,34
Brantjesstraat	2021	€ - 0,12	€ 0,44
Kop West	2024	€ 3,41	€ 3,68
Klein Where	2021	€ 1,84	€ 0,96

Projecten (bedragen in € mln.)	Einddatum	Boekwaarde (31-12-2020)	Verwacht eindresultaat (NCW)
Verzetslaan	2022	€ -0,09	€ 0,50
Weidevenne II (af te sluiten)	2020	€ 0,11	€ -0,01
Wheermolen Oost	2033	€ - 0,35	€ -3,17

5 Financiering

ALGEMEEN

Doelstelling

Doel van deze paragraaf is om uw raad te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Dit moet plaatsvinden binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, prudente en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de gemeente te regelen.

Gemeentelijke kaders

Onze kaders zijn vastgelegd in de, volgens artikel 212 Gemeentewet, vastgestelde 'Financiële verordening gemeente Purmerend 2018' (raadsbesluit 1456160). Het gaat om kaders voor het uitvoeren van de financieringsfunctie zoals doelstellingen, richtlijnen en limieten die voor het college gelden. In deze verordening is ook het treasuryonderdeel opgenomen waarin de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie is vastgelegd met uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het bevat met name protocollen voor de dagelijkse uitvoering. De onderwerpen die hierbij aan de orde komen zijn het kasbeheer, het risicobeheer, de financiering en de administratieve organisatie.

Beleidsdoelstelling

De beleidsdoelstelling is om inzicht te hebben in de langetermijnontwikkeling van de financiële positie van de gemeente. Het aangaan en verstrekken van geldleningen alsmede het verstrekken van garanties is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Hierbij mogen we geen overmatige risico's lopen. Het gebruik van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm is bedoeld als normstellend.

ONTWIKKELINGEN GEMEENTE PURMEREND

Risicobeheer

In de wet fido is een kasgeldlimiet en een renterisiconorm opgenomen om de invloed van (externe) rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente te beperken. *Renterisico's kunnen worden onderscheiden in:*

- het renterisico van de vlottende schuld (de kasgeldlimiet) en
- het renterisico van de vaste schuld (de renterisiconorm).

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal. Een gemeente mag drie kwartalen achter elkaar deze limiet overschrijden. De norm wordt getoetst op de eerste dag van het kwartaal.

In onderstaande tabel is het kasgeldlimiet over 2020 weergegeven (bedragen x € 1.000):

Kwartaal	Maximaal % o.b.v. actuele regeling	Berekend maximaal limiet	Vlottende middelen -/- vlottende schuld	Onder- schrijding
I	8,50%	21.330	-15.600	5.730
II	8,50%	21.330	-7.063	14.267
III	8,50%	21.330	+ 2.719	24.049
IV	8,50%	21.330	-2.631	18.700

In 2020 is de kasgeldlimiet niet overschreden, ondanks dat gedurende het hele jaar de financieringsbehoefte zoveel als mogelijk is afgedekt met kortlopende financiering. In april en december zijn een drietal leningen aangetrokken vanwege de consolidatie van de korte schuld.

Renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het doel van deze norm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd van één jaar of langer) door onder andere het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille. De renterisiconorm is in 2020 niet overschreden.

In onderstaande tabel is de renterisiconorm (op kas- en contractbasis) over 2020 weergegeven (bedragen x € 1.000):

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020
1a Rente herziening op vaste schuld opgenomen gelden (o/g)	-
1b Rente herziening op vaste schuld uitgeleende gelden (u/g)	-
2 Rente herziening op vaste schuld (1a -/- 1b)	-
3a Nieuw aangetrokken vaste schuld	40.000
3b Nieuw verstrekte lange leningen	-
4 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a -/- 3b)	40.000
5 Betaalde aflossingen	46.226
6 Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	40.000
7 Renterisico op de vaste schuld (2+6)	40.000
8 Renterisiconorm	50.188
9a Ruimte onder renterisiconorm (8 -/- 7)	10.188
9b Overschrijding renterisiconorm (7 -/- 8)	-
10 Berekening renterisiconorm:	
11 Begrotingstotaal (primitief 2020)	250.942
12 Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	20%
Renterisiconorm (10 x 11)/ minimum € 2,5 mln	50.188

Financiering

a. Portefeuille opgenomen langlopende leningen

De ontwikkeling van de leningenportefeuille op de vaste schulden is in onderstaande tabel weergegeven (bedragen x € 1.000).

Schuldrestant opgenomen leningen per 1 januari 2020	€ 270.822
Nieuw aangetrokken leningen	€ 40.000
Reguliere aflossingen	-€ 46.226
Schuldrestant o/g leningen per 31 december 2020	€ 264.596

Per 31 december 2020 heeft de gemeente 32 langlopende geldleningen o/g met een totaalrestant van bijna € 265 miljoen. Hiervan zijn twee leningen doorverstrekt aan Stadsverwarming (€ 8 miljoen) en Woningcorporaties (€ 2,2 miljoen). Het gemiddelde rentepercentage voor 2020 bedraagt 1,58%.

De rentepercentages van de nieuwe leningen zorgen voor een verdere daling van het gemiddelde percentage van de totale portefeuille. Eind 2020 blijkt dat de rente voor 10 jaars gelijk/fixe nog steeds licht aan het dalen is. De stand van de leningenportefeuille is eveneens terug te vinden bij de toelichting op de balans.

In 2020 zijn een drietal langlopende geldleningen aangetrokken voor in totaal €40 miljoen:

Instelling	Bedrag	Periode	Rente%
NWB	€ 15.000.000	15 jaar lineair	0,345%
BNG	€ 15.000.000	15 jaar fixe	0,595%
BNG	€ 10.000.000	15 jaar lineair	-0,110%

In de begroting 2020 was een financieringsbehoefte opgenomen van maximaal € 68 miljoen voor de herfinanciering van leningen en financiering van investeringen. Dit is door naijl van investeringen niet gehaald. De portefeuille langlopende leningen is gedaald.

b. Portefeuille opgenomen kortlopende leningen

De gemeente streeft ernaar zo veel mogelijk gebruik te maken van kortlopende financiering. Dit omdat kortlopende financiering doorgaans goedkoper is dan langlopende financiering. Om die reden wordt er gebruik gemaakt van de rekening courant faciliteit bij de BNG en worden er kasgeldleningen aangetrokken. Over heel 2020 is er sprake geweest van een negatief percentage op beide financieringsinstrumenten. Dit heeft de gemeente uiteindelijk € 54.000 aan rentebaten over de opgenomen kasgeldleningen opgeleverd.

De oorzaak voor een tijdelijk lagere financieringsbehoefte is in onderstaande tabel af te leiden:

Ontwikkeling van de schuldenlast (in miljoenen euro's):	Prognose 31-12-2020	Rekening 31-12-2020
Geinvesteerd vermogen:		
(Im-)materiele activa	276,7	250,3
Financiële activa	56,1	55,7
Grondexploitatie	41,7	31,8
Totaal aan geinvesteerd vermogen	374,5	337,8
Eigen vermogen:		
- Algemene reserve (exclusief resultaat 2020)	19,9	24,5
- Bestemmingsreserves	7,5	19,5
Vreemd vermogen:		
- Langlopende leningen o/g	300,3	264,6
- Voorzieningen	4,9	7,7
- Kortlopende financieringsmiddelen (b.v. kasgeld)	41,9	21,5
Totaal gefinancierd	374,5	337,8
<i>Op basis van bovenstaande bedraagt de schuld per inwoner (basis: 80.000)</i>	<i>4.681</i>	<i>4.225</i>

De lagere stand van de investeringen wordt veroorzaakt door vertragingen in investeringstempo in materiële vaste activa. Dit is een tijdelijk effect. Lagere stand financiële vaste activa komt doordat de overdracht P3 heeft plaatsgevonden per 01-01-2020 en hogere stand bestemmingsreserves door storting rijksbijdrage aardgasloos naar reserve duurzaamheid en de winstneming op de grondexploitatie als toevoeging op de reserve gronden en de algemene reserve (50%-50%).

Rentemethodiek en renteresultaat

Voor de toerekening van de rentelasten maakt gemeente Purmerend gebruik van de rente-omslag-methode. Hierbij beschouwen we als rentelasten:

- Voor de externe financiering: het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van overtollige middelen.
- Voor de interne financiering: de bespaarde rente over de eigen financieringsmiddelen, te weten de reserves en voorzieningen en de omslag-rente over de investeringen en deelnemingen.

Door toepassing van de rente-omslag-methode rekenen we de rentelasten, aan de hand van de stand van de investeringen, toe aan de taakvelden in de programmabegroting. De gedachte achter het toerekenen van bespaarde rente over de reserves en voorzieningen is dat het voor de kostprijsberekening van een gemeentelijke taak niet uitmaakt of hiervoor externe financiering is aangetrokken of dat dit uit eigen middelen gefinancierd is. Als de omslagrente afwijkt van de rente die de gemeente (gemiddeld) op haar opgenomen leningen betaalt ontstaat een renteresultaat. We hanteren voor 2020 een omslagpercentage van 2%. Het forse renteresultaat 2020 was reden voor de aanpassing van de omslagrente van 2% naar 1,25% in 2021.

Het renteresultaat voor 2020 is als volgt opgebouwd: (x € 1.000)

Ontwikkeling renteresultaat 2020		
a. De externe rentelasten over korte en lange financiering	+/+	3.669
b. De externe rentebaten (idem)	-/-	<u>-380</u>
Saldo rentelasten en rentebaten		3.289
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	-506
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend (werkelijke rente lening og): project Baanstee-Noord, SVP en Wooncompagnie	-/-	-360
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken(= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (werkelijke rente lening)	+/+	294
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-572
d1. Rente over voorzieningen	+/+	-
d2. Rente over eigen vermogen	+/+	<u>679</u>
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1,19%	3.396
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag):		
- MVA integraal gefinancierd (omslagrente)	-/-	-4.765
- FVA-deelnemingen (omslagrente)	-/-	<u>-885</u>
	2,00%	-5.650
Renteresultaat op het taakveld treasury excl. bespaarde rente	0,81%	-2.254

De begroting bevat jaarlijks een raming van het verwachte renteresultaat en de bespaarde rente over de eigen financieringsmiddelen. Het renteresultaat (€ 2,3 miljoen) begroten we onder de algemene dekkingsmiddelen (onderdeel eigen financieringsmiddelen). In de tweede tussenrapportage was rekening gehouden met een renteresultaat van afgerond € 2 miljoen.

EMU saldo (wet HOF)

De Europese afspraken die in de wet HOF (Houdbare Overheids Financiën) zijn vastgelegd, gaan over de reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld. Het Rijk en de medeoverheden leveren een gelijkwaardige inspanning hiervoor. De norm voor de gezamenlijke gemeenten is bepaald op een negatief EMU-saldo van 0,3% van het BBP (Bruto Binnenlands Product). Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting. Er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort. Voor 2020 zijn de referentiewaarden voor gemeenten bekend gemaakt.

Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico van een waardedaling van een vordering vanwege het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij door insolventie of deficit. In 2020 zijn er geen uitzettingen van middelen geweest. De gemeente Purmerend loopt een beperkt krediet risico over gelden die zijn uitgezet in het kader van haar publieke taak (woningbouwcorporaties, stadsverwarming en derden). Verder maken we geen gebruik van complexe financiële producten zoals derivaten.

Koersrisico

Het koersrisico is het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. De gemeente neemt deel in het aandelenvermogen van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, de Stadsverwarming Purmerend, HuisVuilCentrale Alkmaar (HVC) en direct via Alliander (netwerkbeheer). Het risico op waardeverlies van deze aandelen zijn aanwezig maar gering.

Relatiebeheer/saldobeleer

De doelstelling van het kasbeheer is het zoveel mogelijk beperken van de dagelijkse kasoverschotten c.q. kastekorten met inachtneming van het minimaliseren van de rentekosten en het maximaliseren van de rentebaten van de saldi op de diverse gemeentelijke rekeningen.

Het betalingsverkeer in 2020 heeft zo veel mogelijk plaatsgevonden via de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Hieraan ten grondslag ligt de Financieringsovereenkomst voor een krediet- en depotarrangement en elektronisch betalingsverkeer. Op basis hiervan beschikt de gemeente Purmerend over een direct opneembaar krediet via de rekening courant. Het percentage dat voor roodstand wordt berekend bedraagt het Euribor tarief + een opslag van 0,25%. Per 31 december 2020 bedroeg het 1-maands Euribor-tarief -0,570%. De bij de BNG aangehouden rekeningen voor belastingen en sociale zaken worden voor de bepaling van het totaal saldo automatisch vereffend.

Daarnaast heeft de gemeente sinds 2013 te maken met het zogenoemde schatkistbankieren. Dit verplicht gemeenten om hun overtollige financiën onder te brengen bij het Rijk. Tegelijkertijd hoeft het Rijk dan minder geld te lenen op de financiële markten waardoor de staatsschuld daalt. Bij schatkistbankieren worden de tegoeden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Tot een bepaald bedrag mogen gemeenten hun overtollige financiën wel buiten de schatkist van het Rijk houden. Voor Purmerend bedroeg dit drempelbedrag in 2020 € 1,882 miljoen. Conform de vereisten in het BBV (art 52c), vermelden we in de toelichting op de balans het drempelbedrag en, per kwartaal, het bedrag aan middelen dat Purmerend buiten 's Rijks schatkist heeft aangehouden.

Naast het betalingsverkeer via de BNG vond in 2020 nog beperkt betalingsverkeer plaats via de ING bank.

6 Bedrijfsvoering

ALGEMEEN

Bedrijfsvoering schept voorwaarden en biedt ondersteuning voor de uitvoering van de gemeentelijke taken. Dit gebeurt op diverse vakgebieden, zoals financiën, ICT, communicatie, personeel en organisatie, juridische zaken en facilitair. Hierdoor zijn we in staat om het goede werk voor de stad te kunnen doen. Om de organisatie te bieden wat nodig is, schakelen we continu tussen maatwerk en standaardisatie. Vanuit de Rijksoverheid wordt voor de bedrijfsvoering nadruk gelegd op standaardisatie. Daar sluiten we waar het kan op aan. Om in te spelen op specifieke situaties en goede dienstverlening te kunnen leveren, is echter vaak maatwerk nodig. Hiervoor is onze bedrijfsvoering in verbinding en werken we nauw samen met onze collega's in het Maatschappelijk en Ruimtelijk Domein. Dit doen we om samen het beste resultaat te behalen voor de stad.

Organisatieontwikkeling

In onze manier van werken staat de stad centraal. Als organisatie zoeken we steeds naar een goede balans tussen een efficiënte en een systematische manier van werken en een effectieve gemeente, waarbij de leefbaarheid van stad centraal staat. De medewerkers geven handen en voeten aan de beslissingen van de politiek. Om dat zo goed en efficiënt mogelijk te doen, organiseren wij ons dicht bij de stad. In de uitvoering van ons werk zoeken we steeds naar de meest passende manier van werken. Soms direct met de stad, soms indirect. Een grote groep medewerkers staat in hun werk direct in verbinding met inwoners en ondernemers in de stad. Zij zien hierdoor de diversiteit aan problemen waar sommige inwoners mee worstelen. Zij worden uitgedaagd om zich in hun problematiek te verplaatsen en hun deskundigheid in te zetten om het wonen en leven in Purmerend beter te maken.

Coronapandemie

2020 was een bijzonder jaar doordat de hele samenleving hard werd geraakt door de coronapandemie. De medewerkers stonden klaar voor bedrijven en inwoners. Deze hulp bestond uit het blijven leveren van de producten en diensten, financieel meedenken met getroffen inwoners en bedrijven, maar ook het bieden van een luisterend oor in vaak emotionele gesprekken. Daarnaast hebben de medewerkers alles in het werk gezet om de stad veilig en schoon te houden. Dit is gebeurd met maatregelen om virusveilig te kunnen werken. De medewerkers zijn zelf ook getroffen door de pandemie en de maatregelen. Desondanks is het werk voor de stad doorgegaan en is in diverse teams veel extra werk verzet.

Om de medewerkers te faciliteren bij het thuiswerken hebben we ergonomisch goede kantoormiddelen aangeschaft. De Arbocoördinator is te allen tijde beschikbaar om medewerkers (online) te helpen bij het juist inrichten van de thuiswerkplek. Ook zijn sneltesten beschikbaar voor medewerkers en zijn maatregelen getroffen om de werkplekken van de medewerkers die niet thuis konden werken veilig te maken.

In 2020 hebben we ook ingezet op nieuwe ontwikkelingen en actuele thema's. Zo is de nieuwe reiskostenregeling ingevoerd op basis van de mobiliteitsvisie (en het daaruit ontwikkelde Verkeersplan Purmerend 2040) voor de stad. Deze regeling moest meteen weer anders worden uitgevoerd vanwege de gewijzigde fiscale regelgeving door de pandemie. Daarnaast hebben de voorbereidingen voor de bestuurlijke fusie met de gemeente Beemster het afgelopen jaar veel aandacht gevraagd. Er is een projectorganisatie opgezet om de werkzaamheden te coördineren en te waarborgen dat die tijdig zijn afgerond.

Om ons nog beter te profileren op de arbeidsmarkt is in 2020 de "Werken Bij" vacaturesite voor onze organisatie ontwikkeld. Begin 2021 gaat de website live. Dat dit belangrijk is, blijkt wel uit de cijfers over in-, door- en uitstroom van medewerkers. In 2020 zijn meer dan 100 functies vervuld.

Duurzame inzetbaarheid is een belangrijk thema en daar hebben we veel inzet voor gedaan. Het is niet alleen een onderwerp voor de medewerkers in de leeftijdscategorie van 60 jaar en ouder. Belangrijk is dat medewerkers zich

in iedere levensfase bewust zijn van het feit dat ze op een gegeven moment in de situatie kunnen komen, waarbij (bijvoorbeeld fysiek) zware werkzaamheden niet meer (volledig) haalbaar zijn. Leidinggevend zijn hierover in gesprek met hun medewerkers. Een medewerker voert zelf regie op zijn of haar loopbaan en de leidinggevende faciliteert. Dit onderwerp is prominent aan de orde gekomen in het Ruimtelijk Domein. Hier zijn de eerste stappen gezet in de ontwikkeling van nieuwe mogelijkheden voor medewerkers met fysiek zware functies. Waar nodig en waar het was te realiseren, hebben medewerkers andere, minder fysiek zware werkzaamheden gedaan. Afgelopen jaar hebben we ingezet op een samenwerking met Werkom, zodat zij medewerkers die vanwege fysieke beperkingen niet meer in staat zijn om hun huidige werkzaamheden uit te voeren, kunnen inzetten. Onze insteek is om deze samenwerking in 2021 te bestendigen voor de toekomst.

Informatisering en automatisering

De inzet van ICT speelt een cruciale rol in de uitvoering van onze taken en het functioneren van de stad. Nieuwe (maatschappelijke) opgaven in de stad en onze organisatie zijn tegenwoordig stevast nauw verbonden met vraagstukken op het gebied van informatiemanagement. We zien dat de organisatie steeds 'ICT-intensiever' wordt. Dit is overigens niet uniek voor onze gemeente, maar sluit aan bij een algemene maatschappelijke trend. Het belang van ICT als strategisch bedrijfsmiddel voor gemeenten neemt toe.

We hebben 2020 benut om een aantal belangrijke vervangingen te doen voor de ICT basis-infrastructuur. Hiermee kunnen we die de komende jaren stabiel houden en hebben we kwetsbaarheden en extra kosten voorkomen. Ook borgen we de continuïteit van de digitale werkomgeving: we dragen zorg voor een stabiel en veilig digitaal netwerk, goed functionerende generieke ICT-voorzieningen (hardware en software) en een hoog niveau van gebruikersondersteuning. Verder hebben we andere reguliere werkzaamheden uitgevoerd, zoals het beheer van het ICT-projectenportfolio en het bijdragen aan en uitvoeren van gemeentelijke programma's en projecten. Deze werkzaamheden voeren we uit in lijn met de doelstellingen van de organisatie. Ook hebben we op vlak van informatievoorziening veel voorbereidend werk verricht voor de invoering van de Omgevingswet. Tot slot hebben we in 2020 de voorbereidingen opgestart voor de harmonisatie van het IT- en applicatielandschap in de kader van de bestuurlijke fusie met de gemeente Beemster.

Naast de reguliere werkzaamheden hebben we ingezet op een aantal actuele thema's, zoals datageïnspireerd werken, zaakgericht werken en voorzieningen voor het thuiswerken. Vanwege de coronapandemie kreeg dit laatste onderwerp logischerwijs prioriteit. Voor de digitale werkplek is in de zomer van 2020 een nieuwe oplossing geïntroduceerd voor videogesprekken en medewerkers kunnen naar behoefte een beroep doen op voorzieningen voor het thuiswerken. Hiermee geven we een impuls aan tijd- en plaatsonafhankelijk werken voor medewerkers onderling, maar juist ook met inwoners en (keten)partners. Borging van informatiebeveiliging en privacy is hierbij een randvoorwaarde.

De ontwikkeling naar een informatiesamenleving biedt kansen en uitdagingen voor de stad en organisatie. Kansen om onze dienstverlening te verbeteren, transparantie en vertrouwen te vergroten en maatschappelijke uitdagingen op te pakken. Daarbij vragen inwoners en ondernemers om het vormgeven en borgen van goede randvoorwaarden voor de omgang met de groeiende hoeveelheid data en digitale voorzieningen in de 'slimme stad'. Samen komen we tot efficiënte en effectieve digitale oplossingen, met voldoende aandacht voor publieke waarden als veiligheid, toegankelijkheid, privacy en gelijke behandeling.

BETALINGSGEDRAG

Het betalingsgedrag van de gemeente wordt beoordeeld aan de hand van het aantal dagen dat de leverancier moet wachten op bijschrijving van het gefactureerde bedrag. De gemeente hanteert als norm dat er binnen 30 dagen wordt betaald. De gemiddelde betalingstermijn van de gemeente bedraagt momenteel 25 dagen. In individuele gevallen is er sprake van een overschrijding van de norm. Het beleid is erop gericht om de individuele overschrijdingen terug te dringen.

Vacatureruimte en kosten inhuur derden

De beschikbare vacatureruimte met daaraan toegevoegd het in de begroting opgenomen inhuurbudget dient als dekking voor de kosten van inhuur van personeel. De kosten van inhuur bedragen in 2020 ruim € 8,9 miljoen. Ter vergelijking, in 2019 is een bedrag van € 9,7 miljoen aan inhuurkosten verantwoord.

PERSONEEL / INHUUR DERDEN	
Personeel versus inhuur derden (bedragen x € 1.000)	2020
Loonsom vacatures (incl. vergoedingen wegens ziekte etc)	3.923
Begrote inzet tijdelijke krachten	1.713
Begrote inzet externe expertise	1.488
Totaal beschikbaar budget inhuur	7.124
Inhuurkosten t.l.v. vacatureruimte	5.170
inhuurkosten expertise	3.770
Totaal kosten inhuur derden	8.940
Verschil inhuur derden	-1.816
Inhuur gedekt t.l.v. grondexploitaties, investeringskredieten, anterieure overeenkomsten	1.472
Inhuur gedekt t.l.v. materieel begrote budgetten binnen de programma's	344
	0

RECHTMATIGHEID

Begrotingsonrechtmatigheden binnen de exploitatie

Op programmaniveau zijn alle begrotingsoverschrijdingen op de lasten onrechtmatig. Dit moet op programmaniveau worden toegelicht (artikel 189, lid 3 van de Gemeentewet). Bij het uitvoeren van de begroting worden lasten op een programma, voor zover deze hoger zijn dan de vastgestelde actuele begroting, aangemerkt als zogenaamde begrotingsonrechtmatigheid. Dit betekent dat er geen besluiten tot wijziging van de begroting meer tot stand zijn gekomen na afloop van het begrotingsjaar 2020. Voor de overschrijding geldt dat we moeten toelichten wat de oorzaken zijn en toelichten, voor zover dat kan, dat er samenhang is met andere overschrijdingen of hogere baten. De programma's die zijn overschreden staan hieronder in een tabel. Vanwege de samenhang met het rekeningresultaat (lees de onttrekkingen en toevoegingen aan reserves) staat ook voor welk bedrag (eventueel) we de overschrijding compenseren met een mutatie op specifieke reserves.

Programma (bedragen x 1.000 euro)	Begroting bijgesteld lasten 2020	Realisatie lasten 2020	Overschrijding	Samenhangend met reserves/ voorzieningen	Samenhangend met andere overschrijdingen of hogere baten
Programma 2 Samenleving	-149.197	-151.703	-2.506	Nee	Ja
Programma 4 Milieu	-12.486	-12.540	-54	Ja	Nee
Programma 10 Bestuur en concern	-10.103	-10.288	-184	Ja	Nee
Overzicht overhead	-22.024	-22.322	-299	Nee	Ja
Totaal	-193.810	-196.853	-3.043		

Toelichting

Voor vier programma's is een overschrijding ontstaan van € 3.043.051 op de lasten. Op geen van de programma's is sprake van een begrotingsonrechtmatigheid. Op programma 2 komt de overschrijding door de (open einde) TOZO-regeling die volledig vergoed wordt door het Rijk. Op programma 4 is een beperkte overschrijding van € 76.000 op de lasten van de afvalstoffenheffing die wordt gedekt uit de voorziening. Op programma 10 is de overschrijding het gevolg van late afrekeningen over 2018 en 2019 van de Samenwerkingsagenda MRA-ZaWa. Deze wordt gedekt door de bestemmingsreserve die de raad voor dit doel heeft ingesteld. Op het programma overhead is een

overschrijding op de lasten, maar deze wordt gedekt door extra doorbelastingen aan projecten waardoor er per saldo geen overschrijding is.

Begrotingsonrechtmatigheden op investeringen

Ook voor de investeringen geldt dat uitgaven boven het bedrag waarvoor krediet is verleend, we aanmerken als onrechtmatig. Overschrijdingen moeten vooraf worden gemeld aan de gemeenteraad. Voor de investeringskredieten 2020 geldt dat overschrijdingen (groter dan 3% en/of groter dan € 100.000) zijn benoemd en toegelicht per programma in de financiële toelichting (in het jaarverslag). Hiervan is geen sprake geweest in 2020.

Begrotingsonrechtmatigheid op aanbestedingen

Er zijn tevens een aantal onrechtmatigheden ten aanzien van de aanbestedingen geconstateerd. De gemeente heeft in 2020 hard gewerkt aan het herstellen en voorkomen van aanbestedingsonrechtmatigheden. De belangrijkste herstelactie is dat vanaf november 2020 een dynamisch aankoopstelsel voor inhuur actief is waarmee de onrechtmatigheid van inhuur met ingang van 2021 kan worden voorkomen.

7 Verbonden partijen

Doelstelling

Gemeente Purmerend is verbonden aan een aantal partijen. Deze paragraaf geeft inzicht met welke. We streven ernaar om de partijen mee te laten lopen in onze reguliere Planning en Control-cyclus. Dat betekent dat de begroting en de rekening van de partijen, tijdig beschikbaar moeten zijn.

Wat is een verbonden partij

Een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft (artikel 1 Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten). Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente. Voorbeelden hiervan zijn een subsidie of een garantstelling.

Hoe kijken wij aan tegen inhoudelijke aansturing verbonden partijen?

Gemeente Purmerend heeft om diverse redenen een belang in verbonden partijen. Dit kan diverse oorzaken hebben:

- vanuit het verleden ontstaan, gemeentelijk belang beperkt, maar financieel interessant vanwege dividendinkomsten;
- strategisch belang; de gemeente heeft er belang bij of is wettelijk verplicht om via gemeenschappelijke regelingen of besturen invloed te hebben in bepaalde, meer inhoudelijke zaken. Door deze verbonden partijen wordt het mogelijk bepaalde voorzieningen voor (inwoners van) de gemeente beschikbaar te hebben en daarbij ook bestuurlijke invloed uit te oefenen;
- verzelfstandigde gemeentelijke onderdelen; qua bestuur en organisatie zijn er voormalige gemeentelijke onderdelen op afstand gezet. Door financiële relaties of bestuurlijke vertegenwoordiging heeft de gemeente nog invloed op de koers van deze verzelfstandigde onderdelen.

Al deze samenwerkingsverbanden hebben als overeenkomst dat het bestuur van de gemeente Purmerend via deze samenwerkingsverbanden een bijdrage kan leveren aan het behalen van de verschillende programmadoelstellingen. Als dit wijzigt, moet de gemeente stilstaan bij de wijze van betrokkenheid in de betreffende partij.

Begrotingscriterium in relatie tot verbonden partijen

Het begrotingscriterium houdt in dat binnen de spelregels van de raad geen overschrijdingen op programmaniveau mogen plaatsvinden. Een belangrijk dilemma in het kader van de verbonden partijen is dat de uitkomsten van de begroting en jaarverslag van de verbonden partijen en de gemeentelijke bijdrage uiteen kunnen lopen.

Gemeente Purmerend hanteert hierbij de lijn:

- Financieel effect gebaseerd op nieuw beleid van verbonden partij: alleen opnemen in de begroting en de budgetten na instemming van de raad, passende binnen de (financiële) spelregels voor nieuw beleid van de gemeente.
- Financieel effect gebaseerd op bestaand beleid van verbonden partij: beschouwen als onvermijdelijke wijziging en deze als zodanig behandelen in de begroting en begrotingsaanpassingen.

De deelname van Purmerend in de Houdstermaatschappij EZW zal worden beëindigd. De organisatie van de vennootschap blijft voorlopig in stand zij het dat de Houdstermaatschappij geen deelneming in Alliander NV meer heeft. De daadwerkelijke liquidatie van de Houdstermaatschappij kan pas plaatsvinden als alle vorderingen en schulden, inclusief de belastingaanslagen, volledig zijn afgewikkeld.

PROGRAMMA 2 SAMENLEVING

Verbonden partij	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Zaanstreek/Waterland
-------------------------	--

Vestigingsplaats	Zaandam
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. H.H.M. Rotgans
Openbaar belang	In stand houden Gezondheidsdienst
Aard	Gemeenschappelijk regeling met 8 andere gemeenten
Ontwikkeling	Dit betreft een Gemeenschappelijke regeling (GR) van de gemeenten in Waterland, Zaanstad en Wormerland. Gemeenten zijn verplicht om alleen, of samen met anderen, een Gezondheidsdienst in stand te houden. Bestuurlijk is de gemeente vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur.
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 1.186.642
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 7.030.985
Eigen vermogen ultimo 2020	€ 959.319
Vreemd vermogen ultimo 2020	€ 10.721.629
Resultaat 2020	€ 143.823
Realisatie dividend 2020	nvt
Begroot dividend 2020	nvt
Geraamde bijdrage 2021	€ 2.923.150

7.030.985

Verbonden partij	Gemeenschappelijke regeling Werkom
Vestigingsplaats	Zaanstad
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. H.M.M. Rotgans
Openbaar belang	Uitvoering Wsw
Aard	Gemeenschappelijke regeling met 2 andere gemeenten
Ontwikkeling	Gestart sinds 1-1-2018
Risico's	Risico's zijn voor rekening van de deelnemende gemeenten.
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 1.273.277
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 1.276.336
Eigen vermogen ultimo 2020	€ 2.549.086
Vreemd vermogen ultimo 2020	€ 1.315.583
Resultaat 2020	€ 0
Realisatie dividend 2020	nvt
Begroot dividend 2020	nvt
Geraamde bijdrage 2021	€ 2.260.000

PROGRAMMA 8 VEILIGHEID

Verbonden partij	Omgevingsdienst IJmond
Vestigingsplaats	Beverwijk
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. M. Hegger
Openbaar belang	Ja, verplicht in deze vorm georganiseerd
Aard	Gemeenschappelijke regeling met 13 andere gemeenten en de provincie
Ontwikkeling	De Gr anticipeert op de invoering van de Omgevingswet. Voor de uitvoering van de taken zijn de Wet VTH en het Energieakkoord belangrijke uitgangspunten. Toenemende aandacht voor circulaire economie. Voortdurende inzet op verbeteren van de dienstverlening en verminderen van administratieve lasten.
Risico's	De door de Gr geïdentificeerde risico's betreffen met name de bedrijfsvoering. Daarnaast zullen kosten gemaakt worden in geval van calamiteiten die de normale uitoefening van taken te boven gaan. Risico's zijn uiteindelijk voor rekening van de deelnemende gemeenten.
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 419.249
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 8.287.440
Eigen vermogen ultimo 2020	€ nnb
Vreemd vermogen ultimo 2020	€ nnb

Resultaat 2020	€ nnb
Realisatie dividend 2020	nvt
Begroot dividend 2020	nvt
Geraamde bijdrage 2021	€

Verbonden partij	Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
Vestigingsplaats	Zaanstad
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. D. Bijl
Openbaar belang	Ja, verplicht in deze vorm georganiseerd
Aard	Gemeenschappelijke regeling met 7 andere gemeenten
Ontwikkeling	Bij de vorming van de Gr is overeengekomen dat de lasten via een groeimodel worden verdeeld van historische gegevens naar objectieve verdeelmaatstaven, waarbij de Veiligheidsregio in dezelfde periode een taakstelling op de totale begroting moet realiseren.
Risico's	De door de Gr geïdentificeerde risico's betreffen met name de bedrijfsvoering. Daarnaast zullen kosten gemaakt worden in geval van calamiteiten die de normale uitoefening van taken te boven gaan. Risico's zijn uiteindelijk voor rekening van de deelnemende gemeenten.
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 2.187.000
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 16.200.000
Eigen vermogen ultimo 2020	€ 2.932.000
Vreemd vermogen ultimo 2020	€ 16.812.000
Resultaat 2020	€ 1.288.000
Realisatie dividend 2020	n.v.t.
Begroot dividend 2020	n.v.t.
Geraamde bijdrage 2021	€ 6.166.000

PROGRAMMA 9 ECONOMIE

Verbonden partij	Recreatieschap Twiske-Waterland
Vestigingsplaats	Velsen
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. M. Hegger
Openbaar belang	Gebiedsbeheer landschappen Twiske en Waterland
Aard	Beheer van landschappen Twiske en Waterland
Ontwikkeling	Sinds 2013 zijn het Twiske en Landschap Waterland samengegaan in het recreatieschap Twiske-Waterland.
Risico's	Het benodigd weerstandsvermogen van € 560.000 is afgedekt met een weerstandscapaciteit van € 2.170.000.
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 2.238.964
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 37.612
Eigen vermogen ultimo 2020	€ nnb
Vreemd vermogen ultimo 2020	€ nnb
Resultaat 2020	€ nnb
Realisatie dividend 2020	nvt
Begroot dividend 2020	nvt
Geraamde bijdrage 2021	€

PROGRAMMA 10 BESTUUR EN CONCERN

Verbonden partij	Waterlands archief
Vestigingsplaats	Purmerend
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. D. Bijl
Openbaar belang	De regeling is getroffen met het doel de belangen van de colleges bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden en collecties die berusten in de archiefbewaarplaatsen van de gemeenten in gezamenlijkheid te behartigen. Het Waterlands archief is mede ingesteld met het doel om in beperkte omvang

	diensten aan derden te leveren ten aanzien van het beheer van archiefbescheiden en collecties.
Aard	Gemeenschappelijke regeling met 5 andere gemeenten
Ontwikkeling	
Risico's	De door de Gr geïdentificeerde risico's betreffen met name de bedrijfsvoering. Risico's zijn uiteindelijk voor rekening van de deelnemende gemeenten.
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 419.686
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 204.942
Eigen vermogen ultimo 2020	€ 377.157
Vreemd vermogen ultimo 2020	€ 78.596
Resultaat 2020	€ 2.746
Realisatie dividend 2020	nvt
Begroot dividend 2020	nvt
Geraamde bijdrage 2021	€ 633.595

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Verbonden partij	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), aandeelhouderschap
Vestigingsplaats	Den Haag
Bestuurlijke vertegenwoordiger	H.H.M. Rotgans
Openbaar belang	Ja
Aard	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de inwoner.
Ontwikkeling	De BNG heeft zich in 2016 sterker gericht op nieuwe producten (o.a. energietransitie financieringsfaciliteit) en verduurzaming van de balans.
Risico's	Het resultaat financiële transacties zal ook in de nabije toekomst gevoelig blijven voor politieke, economische en monetaire ontwikkelingen.
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 4.887 miljoen
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 144.802 miljoen
Eigen vermogen ultimo 2020	€ 5.097 miljoen
Vreemd vermogen ultimo 2020	€ 155.262 miljoen
Resultaat 2020	€ 221 miljoen
Dividend 2020	€ 101 miljoen

Verbonden partij	BV Stadsverwarming, aandeelhouderschap
Vestigingsplaats	Purmerend
Bestuurlijke vertegenwoordiger	H.H.M. Rotgans
Openbaar belang	SVP heeft op basis van artikel 2 van de Warmtewet (2013) de plicht warmtelevering in het verzorgingsgebied zeker te stellen, tegen redelijke voorwaarden en met inachtneming van een goede kwaliteit van dienstverlening.
Aard	De BV stadsverwarming is een 100% deelneming van de gemeente Purmerend. De BV produceert en verkoopt warmte en heeft hiervoor een eigen Bio Warmte Centrale, twee gasgestookte hulpketels en een warmtenet. De deelneming van de gemeente in de BV bedraagt ruim € 38,0 miljoen en staat ongeveer gelijk aan 50% van de omvang van de activa van de BV.
Ontwikkeling	Vanaf medio 2014 is 72% van de jaarlijkse warmtebehoefte van de klanten van SVP afkomstig van biomassa en is daarmee grotendeels klimaatneutraal.
Risico's	Wet- en regelgeving, gasprijsontwikkeling, graaddagenontwikkeling (en de daaraan gerelateerde afzet) en de hoogte van de inflatie.
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 18.945.000
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 100.003.000
Eigen vermogen ultimo 2020	€ 24.921.000
Vreemd vermogen ultimo 2020	€ 100.509.000
Resultaat 2020	€ 6.676.000
Realisatie dividend 2020	€ 700.000

Verbonden partij	Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC), aandeelhouderschap
Vestigingsplaats	Alkmaar
Bestuurlijke vertegenwoordiger	H.H.M. Rotgans
Openbaar belang	Ja
Aard	HVC is verantwoordelijk voor het duurzaam afvalbeheer van haar aandeelhouders. Daarnaast produceert en levert HVC duurzame energie aan gemeenten, waterschappen, bedrijven en particulieren. De kerntaken van HVC zijn grondstoffenmanagement en opwekking en levering van duurzame energie. Bovendien ondersteunt HVC haar aandeelhouders bij het in kaart brengen van maatregelen voor lokale verduurzaming. HVC is actief in Nederland en binnen Nederland de grootste niet-commerciële afvalinzamelaar. HVC heeft 46 aandeelhoudende gemeenten en 6 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland.
Ontwikkeling	HVC heeft ambities voor een duurzame toekomst.
Risico's	De bedrijfsvoering staat op grote afstand van de aandeelhouders.
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 126.469.000
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 799.677.000
Eigen vermogen ultimo 2020	€ 141.702.000
Vreemd vermogen ultimo 2020	€ 769.686.000
Resultaat 2020	€ 15.233.000
Realisatie dividend 2020	Geen

J A A R R E K E N I N G 2 0 2 0